

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.

Omaha, Neb., ve středu, dne 24. dubna 1907.

Ročník XXXVI.—Číslo 39.

Zprávy americké.

Bryan a železnice.

Když Bryan vrátil se ze své cesty, vyslovil se pro sestátnění železnic. Poněvadž tento jeho radikální náhled nenašel souhlasu u mnohých prominentních demokratů, byl nucen své náhledy poněkud zmírniti. Náhledy Bryana o sestátnění železnic jsou velmi zajímavé. Bryan je pevně přesvědčen, že Spoj. Státy jsou teprve na začátku svého železničního vývinu. Jeho náhledem jest, že národ americký by tím jen získal, kdyby všechny až dosud existující dráhy a i ty, které mají se teprve utvořit, přešly do rukou vlády. Po případě rukou jednotlivých států. Aby jediné spolková vláda dráhy vlastnila, to Bryan nemradí, protože by to bylo na újmě republikánské soustavy naší země. Bryan myslí, že do rukou vlády dostaly by se hlavně hlavní čáry železniční, kdežto odbočky převzaly by jednotlivé státy. Tento systém přijat byl v Německu a tam znamenitě se osvědčil. Co se týče vyvlastnění železnic myslí Bryan, že mělo by se tak dít postupně, při čemž měla by vláda příležitost k nabytí zkušeností, jichž k vedení železnic je potřeba. Nejlépe bylo by učiniti pokus s dvěma největšími drahami a sice z východu na západ a ze severu na jih. Tyto železnice bylo by možno odkoupit a kdyby to nešlo, vláda mohla by postaviti nové. Po případě mohla by vláda zakoupiti většinu účastí některé železnice, čímž dosáhla by ve správě oné železnice převládajícího vlivu. Jestliže postavila by železnice nové, snadno mohla by odhadnouti cenu jiných drah, takže by při převzetí neplatila přehnané sumy. Obchod Spoj. Států roste v takové míře, že by nově postavená železnice nebyla na škodu už existujícím drahám. Proti celkovému vyvlastnění drah spolkovou vládou má Bryan pouze tu námitku, že by potom jednotlivé státy ztratily kontrolu nad železnicemi ve svém sítě. Z tohoto lze soudit, že Bryan otázku sestátnění železnic míní řešiti postupně a tak, aby tím neutrpěla práva jednotlivých států. Aby při vedení drah zachována byla jednotnost a soulad, měly by v ohledu tom přijmouti všechny státy zákony, které by si neodporovaly. Veřejné mínění obráceno je nyní proti drahám a to z podstatných příčin. Sestátnění snad by se tomu nějak odpomohlo. Však pro tak radikální změnu Amerika dosud připravena není. Není vyloučena možnost, že uplyne ještě mnoho a mnoho let, než sestátnění železnic stane se skutekem.

President o všeobecném odzbrojení.

V New Yorku odbýval se národní kongres pokoje za předsedání Andrewa Carnegieho. Na tento kongres pozván byl i president Roosevelt, ale poněvadž nemohl se dostavit, zaslal kongressu píseň, v kterém sice prohlašuje se pro obecný pokoj, ale ne pro všeobecné odzbrojení. Třeba napjati všechno úsilí a pracovati dále v započatém díle, aby vytyčené cíle

mohly býti dosaženy. Každý měl by pracovati za pravdu a spravedlnost. Bylo by neprozřetelno, by pokročilé národy se odzbrojily a vydaly se na pospas méně pokročilých národů. President odporuje řečníkům, aby nehleděli bombasty, které provéstí nemožno, lid nakloniti k dosažení pokoje, nýbrž aby snažili se tak učiniti praktickými návrhy. Naše vláda již několikrát ukázala, že je pro pokoj a pokojné vyrovnání všech sporů. Naši delegáté ku konferenci míru v Haagu budou podporovati všechno, co směřovat bude k dobru mezinárodního míru, pravdy a spravedlnosti. Dá se v tomto ohledu mnoho a mnoho vykonat. Vzdor tomu, že new-yorská konference úředního náteru nemá, přece jen nezůstane bez účinku, poněvadž běrou na ni účastenství vynikající pracovníci.

Američtí delegáté na kongres míru v Haagu.

V těchto dnech uveřejnila vláda jména delegátů, kteří budou bráti účastenství na konferenci míru, která odbývá se bude v Haagu a zahájena bude dne 15. června. Jména delegátů jsou následující: J. H. Choate, bývalý velvyslanec v Londýně, gen. H. Porter, bývalý velvyslanec ve Francii, U. M. Rose, bývalý předseda asociace amerických právníků, D. J. Hill, americký vyslanec v Holandsku, gen. Geo. B. Davis, viceadmiral Ch. S. Surperry, W. J. Buchanan, Ch. Hall, J. B. Scott a Ch. H. Butler. Delegáté odcestují z New Yorku 15. května.

K případu Heřmana Bilka.

Právník Otto J. Kolář vzdal se úplně obhajoby smutně proslulého mnohonásobného traviče, uspavače a větee budoucnosti, Heřmana Bilka alias Bilka. Hlavním důvodem k rozhodnutí tomu byla mu nedůvěra žalovaného, s jakou vkládal beztoho už zpečetěný osud svůj do jeho rukou. Bilek se mu nesvěřil se vším. Právník Kolář teprve z úst druhých a třetích osob musel slyšeti věci, o nichž plnou a poctivou pravdu jemu říci bylo povinností Bilka samotného. Poněvadž pak je přesvědčen, že by mu ani nyní ještě veškeré podrobnosti pro něho tak závažného případu neřekl, obhajoby raději se vzdal a ponechal Bilka jeho osudu. Obhajoby ujali se právníci Davis a Charleston. Současné oznamuje se, že historika o dámě se zlatými vlasy není pouhou sensačně do světa vyhnanou smýšlenkou, ale že se zakládá na pravdě. Jmenovaná dáma, mladá to a neobyčejně přýhezká dcera velice zámožné a vlivuplné předáčky ze společnosti bohatých a urozených na jižní straně v Chicagu, nemáto prý se zajímá i s matkou svoji o osud Bilka, jenž, jak známo, obviněn je z vraždy, spáchané na 6 členech rodiny nešťastného Martina Vrzala, otravou, a jenž snad tento měsíc ještě státi bude před trestním soudem, aby se zodpovídal z činu, kladeného mu za vinu. Jak dalece zájem ten sahá, lze posouditi nejlépe z toho, že neznámá dáma se zlatými vlasy Bilkovi sama nabídla už \$500 dolarů jako závdavek na výlohy, jaké bude mít se svou obhajobou.

Z Hlavní Úřadovny ČSDPJ.

Čteným spolkům a členům ČSDPJ.

Dne 14. dubna sešel se výbor ku prohlédnutí knih, součtu atd. Br. předseda Václav Tyra zahájil schůzi v 10:15 dopol. Přítomni byli bratři Vrtiš, Mixa, Krch a Skok. Poněvadž ku řádné schůzi a platnému usnášení je třeba 6 členů, posláno bylo pro br. Válka, který se později v 10:50 hod. dostavil. Výbor prohlédl knihy, porovnal příjmy a vydání a poněvadž knihy pokladníka i tajemníka byly v úplném souladu, schválil a potvrdil tyto. Žádosti br. Jana Kreicara, kterýž žádal o změnu certifikátu, vyhověno nebylo, neboť přiči se stanovám. Není možno dovoliti, aby úmrtní nadace dětem byla vzata a dána zefovi, který, jak spolek Slovan oznámil, žádným pokrevním přítelem není.

Průkazní listina úmrtní br. Prokopa Plecítyho, člena č. 14., byla předložena, schválena a částka \$500 k výplatě odkázána.

Poněvadž právě větší suma peněz je pohotová a leží bez úroků, byly předloženy nabídky na koupi dluhopisů města St. Paul, 30 roků běžících. Jeden nabízen je za \$102.62, druhý pak za \$103.50. Po delším rokování byla věc odkázána br. Skokovi, který má vyšetřit, zda-li bude možno je v Tax Certifikaty města St. Paul s ostatními uložit, neb ne.

Dále bylo usnešeno, aby nechal se tisknouti 60 knížek pro měsíční zprávy spolků.

Advokátí Hunniwell a Keys z Minneapolis zaslali dotaz, proč Jednota naše nechce za živa vyplatiti poloviční úmrtní nadaci (v částce \$500) br. Michalu Madurovi, členu spolku č. 4, kterýž nalézá se v státním ústavě pro choromyslné. Bratr Madura je choromyslný a jest 25 let star. Poněvadž zpráva o stavu nemocného, jež ústavem, v němž se br. Madura nalézá, byla o mnoho příznivější, usnešeno, aby sděleny byly jim příčiny, proč státi se tak nemůže. Byli tudíž odkázáni na známý článek státního zákona, kterýž zapovídá pod 70 roků stáří úmrtní nadaci vyplatit za živa. Dále sděleno s nimi bylo, že by Úřadovna mohla míti obtíže se státním komisařem pro pojištění, když by žádosti jejich vyhověno bylo.

Následující účty byly povoleny: A. F. Vrtiš, jízda a služné \$ 4.80
F. Mixa, jízda a služné 5.00
M. Válek, jízda a služné 2.00
F. A. Krch, služné 1. čtvrtletí 50.00
M. A. Krch, nájem 12.00
Marie Plecíty, úmrtní nadace 500.00
Matice Vyššího Vzdělání, 1.03
Národní Kolek 1.03

Dále ustanoveno bylo příští schůzi odbývatí dne 14. července. Na to v 5 hodin večer schůze byla skončena.

V posledním čísle nedopatřením vysazeno bylo pod mým jménem místo tajemník, pokladník, Omyl byl zřejmý a doufám, že si jej každý otenář laskavě opravil sám.

V minulém svém dopise žádal jsem úředníky našich spolků, aby mně zaslali neprodleně čtvrtletní zprávy. Až na dvě, sešly se všechny. Doufám, že příští budou zde všechny v čas.

Bratru Šrámkovi se můj návrh o spojení účetníka a pokladníka v jeden úřad nelíbí. Jsem však rád, že návrh můj aspoň některé přínutí k proneseení náhledů a k častějšímu dopisování do orgánu.

Jeho návrh, uveřejňovati jména nově přistouplých anebo vystouplých členů, zdá se mně trochu nepraktickým. Předně nemáme spolkového ředitele orgánu, který by měl na starosti 30, neb 40 stránek měsíčníku vyplnit. Já, jako tajemník, nemám tolik času, abych mohl v tomto ohledu více dělati, poněvadž musím konati množství jiných povinností. Jednota dosud nemůže platit tolik, aby úředník jiné zaměstnání k výživě nepotřeboval. Já tedy musím konati povinnosti, jež ukládá mně jiné zaměstnání. Při tom však dělám ještě více práce, než stanov vyžadují, k. př. měsíční dopisy do orgánu, aby tam něco bylo, když tak málo dopisovatelů do orgánu píše. Myslím, že bratr Šrámek podobně činiti viděl u jiné Jednoty, která má svůj vlastní měsíčník. Ostatně příští sjezd může v ohledu tom něco vykonat a učiniti přiměřená opatření. Dle mého náhledu nevidím v tom ničeho tak dalece Jednotě prospěšného. Spíše myslím, že Jednotě naši tím se ubližuje, když dá se do veřejnosti, kdo přestal býti členem. Jiní mohou tyto nepřívětivé zprávy vytáhnout a proti nám jich využítkovat, tak jako staio se v některých místech. Mnohde proti nám se úsilovně agituje a proto je nutno míti se na pozoru.

Jedna náprava by se však u nás měla státi a totiž ta, aby od hlavních úředníků nežádaly se nemohlosti a podala se jim spíše ručka pomocná v agitování pro nové spolky a členy. Vynasnažme se všemi silami, abychom do 1. ledna 1908 čítali 1,600 členů a nejméně aspoň 30 spolků. Jen s pilností a kuráží do toho a jisté setkáme se s výsledkem znamenitým a pro všechny potěšitelným. Dále pak do našich řad přinese novou chuť k práci. Kdo bude první, který dovede nový spolek založit? Obdrží mimo odměny ještě zvláštní diplom. V Lásece, Svornosti a Bratrství

Franta A. Krch, taj.

Omaha, Neb. — Spolek Pokrok, č. 21 ČSDPJ., uvedl v kruh svůj ve poslední schůzi 12 nových členů, což je zajisté úkazem velmi potěšitelným. Jména nově přistouplých členů jsou následující: Sestry Josefa Ortová, Barbora Hlídková, Dora Mlaskačová, Marie Kyrálová, Josefa Řipová, Marie Kysellová, Antonie Satorije, Josefa Nováková, Františka Vláďovicová a Antonie Bartová, bratři Frank Svoboda a Václav Barta. Mnozí z přijatých jsou znamenití spolkoví pracovníci a není pochyby, že spolek náš jimi velice získal. V době poměrně krátké můžeme se pochlubit skutečně krásným úspěchem a nyní lze si jen přáti, abychom dále s podobnou vytrvalostí pokračovali. Na počest tak hojného počtu nově přistouplých členů, které v kruh náš uvedl bratrský spolek Čechie, č. 11, ze South Omahy, uspořádána byla přátelská zabava, při níž se všichni účastníci velice pěkně pobavili. Bratrskému spolku Čechie, č. 11, vyslovujeme touto cestou své nejvřelejší díky za milou ochotu s jakou vždy přicházejí nám vstříc. Vřelé díky necht zejména přijmou úředníci za laskavé vykonání uváděcích obřadů. Bude nám největším potěšením, budeme-li moči ochotu jejich podobným způsobem jednou splatiti. Dopisovatel.

DROBNÉ ZPRÁVY.

* V Hastings, Ont., vypukl požár, jímž zničena byla větší část obchodní čtvrtě. Škoda ohněm je značná.

* Immigrační odbor ve Washingtoně oznamuje, že za šest měsíců přijelo z Evropy 539,137 osob, což jest o 75,821 více, než za stejnou dobu v roce 1906. Z Ruska za oněch šest měsíců přijelo do Ameriky 103,364 osob.

* Občanstvo města Mason City, Ill., porazilo při volbách kandidáta mayorství, kterýž zavázal se, že bude sloužiti za 50c ročně. Podobný osud stihl i dva kandidáty aldermanství, kteří chtěli své funkce vykonávati za pouhých 25c ročně.

* Pověstný Pat Crowe, obžalován byl společně s jakýmsi Arthurem Lewim v Council Bluffs, Ia., z loupežného útoku, kterého dopustil se na jistého úředníka populární dráhy. Soud jeho projednáván bude dne 10. května.

* V East St. Louis, Ill., zoufal si Karel Louša nad tím, že jej žena před krátkým časem opustila. Podřízl si krk řítvou. Na to po dvě hodiny kouřil doutníky, až konečně vysílen ztrátou krve, klesl k zemi mrtev.

* 700 členů vídeňského německého spolku, který považuje se za nejlepší pěvecký spolek vůbec, chystá se k cestě do Spoj. Států. Na cestu tuto bude vynaloženo \$150,000. Dne 20. dubna vydali se členové zmíněného spolku již na cestu. Dne 5. května přistanou v New Yorku a dne 6. května zpívají budou prý presidentovi v Bílém Domě.

* V New Orleans, La., byl lynčován černoch Charles Strauss, který obviněn byl, že blížě Bunkie, La., učinil násilný útok na jistou bělošku. Když veden byl úředníky do domu oné ženy za účelem zjištění, byl rozřazeným davem téměř vyrván a oběšen.

* Národní mírový kongres v New Yorku byl velice pěkně obsláp. Přes 1000 delegátů ze všech částí Spoj. Států se na něm podílelo a mezi těmito byli i delegáté z eizích zemí. Kongress tento měl býti jako předběžným mezinárodnímu kongressu míru v Haagu. Zahajovací řeč měl státní sekretář Root, po němž řečnil guvernér státu New York Hughes a mayor města New Yorku McClellan.

* V nedávných dnech vydal president Roosevelt zvláštní poselství k dítkám v záležitosti Arbor Day. V poselství tomto praví: "Národ bez dětí kráčel by vstříc beznadějně budoucnosti. Podobně má se to se zemí bez stromů. Lesy, jež obnovovati se nemohou, mizí brzy a s nimi všechno dobrodiní, jež mohou poskytovat. Tim že budete pomáhati zachovati naše lesy a budete pěstovati stromy, dokázete, že jste řádní občané."